

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Deák Ferenc
ucca 2. Telefon 13-33. - Kiadóhivatal,
könyvtár és jegyiroda: Aradi
ucca 8. Telefon 306. - Nyomda: Löw
Lipót ucca 19. Telefon 16-34. « « « « «

SZERDA, 1926 DECEMBER 15

II. ÉVFOLYAM, 287. SZÁM

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Uri ucca 6. Telefon 151. szám. « « « «
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség
és kiadóhivatal: Református templom-
bazar. Telefon 283. szám. « « « « «

Előfizetési ára havonta 40.000, vidéken és a fővárosban 45.000, külföldön 50.000 K. Egyes szám 2000, vasár- és ünnepnap 3000 K

Szeged képviselői:

Rassay Károly, Peidl Gyula és Klebelsberg Kunó.

Az ellenzéki pártok abszolút többséget kaptak. — Szeged város hitet tett a demokrácia gondolata mellett. Lelkes és kitörő örömmel vette Szeged tudomásul a választás eredményét.

A választási elnök szerdán délben 12 órakor hirdeti ki hivatalosan az eredményt a városháza erkélyéről.

(A Délmagyarország munkatársától.) A képviselőválasztás aktusa, amely különösen a szavazatok összeszámolásának két napja alatt állandó izgalomban tartotta a város egész lakosságát, kedden teljesen lezárult. Bejezték a szavazatok összeszámolását és osztályozását, ami az ellenzéki pártok igen szép és nagyjelentőségű, bár egyáltalán nem váratlan győzelmével végződött. Ez a győzelem kimagasló országos vonatkozásban, de helyi okok miatt is igen nagy jelentőségű. A pestkörnyéki választás után, ahol öt mandátumból háromot vittek el az ellenzéki pártok, Szeged az első titkosan választó kerület, ahol a szavazás eredménye nyilvánosságra került és ahol három mandátumból kettő, tehát a *mandátumok többsége* jut ellenzéki pártoknak. Ez az eredmény után, hogy nyílt szavazásos kerületekben egyetlen egy mandátumot sem tudott szerezni se az egyesült ellenzéki balpárt, se a szociáldemokrata párt, igen sokat mond, bár hiszen mindenkinek megvan a véleménye az ilyen beszédes bírálat nélkül is a nyílt szavazásos rendszerről és arról, hogy nyílt szavazásos kerületekben sehol se tudott többséget kapni az ellenzék.

A szegedi egységes párt veresége igen nagy és szinte áttörés jellegű. A kurzus bukása óta a liberális polgárság nem tudott Szegeden mandátumhoz jutni. A munkásság és a polgárság egyrészének megingathatatlan támogatásával erősen tartotta magát az egyik képviselői pozícióban az igen népszerű és igen kiváló *Peidl Gyula*. A másik két mandátum az egységes párté volt és ezt a pozíciót nemcsak az egységes párt, hanem mások is igen sokan megingathatatlannak hitték. Most sikerült az egyik mandátumot az egységes párttól a liberális és demokrata polgárság részére elhódítani. Feltétlenül győzelemnek lehet emlegetni, hogy az úgynevezett tudományos fajvédelem megalapítójának, gróf *Teleki Pálnak* a jelöltségével most kísérletezni sem mertek és hogy a remélt minimális 14.000 szavazat helyett mindössze 11.000-re tudott az egységes párt összehozni, amikor annak a kultuszminiszternek a nevével ment harcba, aki 80 milliórd hozzájárulásért megengedte, hogy a kolozsvári egyetem Szegeden kapjon új hajlékot és annak a *Szterényi Józsefnek* nevével korteskedtek, akinek állítólag sikerült a liberális kereskedők egy részét elhódítani.

A balpárt győzelmének legnagyobb jelentősége Szegeden mégis abban csúcsosodik ki, hogy sikerült ezen a választáson a tanyával az összeköttetést megteremtteni és a tanya függetlenségi érzelmű népét a függetlenségi politikától eltávolodott régi vezetői rovására nagy és megszentelt hagyományaihoz visszavezetni. Nem kívánunk a győzelem napján sem személyeskedni, nem tettük volna ezt meg abban az esetben sem, ha az egységes párt meg tudta volna tartani mind a két mandátu-

mát. Mégis rá kell mutatnunk arra a közismert körülményre, hogy a tanyán *Kószó István* és még néhány emberen kívül más nem tudott szóhoz jutni és hogy ezek az urak a tanyát mint olyan hitbizományt kezelték, amely nyáj gyanánt megütnék akármelyik pártba. Ez az áldatlan, szerencsétlen rendszer most megtört. Kiderült, hogy az állítólagos tanyai hatalmasságok a tanyán legkevésbé hatalmasságok és mi hisszük, hogy a tanya népe a jövőben is erős vára lesz a gondolat felszabadításának, a demokrácia térhódításának és a liberális eszmék meggyökerezésének.

A második nemzetgyűlés által megalkotott új választási törvény Szeged város közönségét megajándékozta a lajstromos és titkos szavazás jogával és a város közönsége jó hasznát vette ennek a kivételes jognak, amely alkalmat adott arra, hogy a *választók szabadon és függetlenül nyilváníthassák akaratukat*, hogy

két ellenzéki képviselőt küldjenek a parlamentbe.

A szavazás eredménye nem hozott meglepetést azok számára, akik nyitott szemmel nézték a dolgokat, mert már az első pillanatban nyilvánvaló volt, hogy a város többsége nem tartja helyesnek a mai politikát, a titkos szavazás rendszere pedig megadta az alkalmat arra, hogy ez a vélemény érvényesüljön is.

A szegedi választás eredményének szinte mérhetetlenül nagy jelentősége van *országos szempontból* is, mert megdönthetetlen érv az ellenzék mellett, az ellenzék programjának egyik sarkalatos pontja,

a titkos szavazás

mellett. A kormánypárt — mint ismeretes — a nyíltan választó kerületek kilencvennyolc százalékában diadalt aratott az ellenzék felett. Ha tehát az ország hangulatát valaki a nyílt kerületek választási eredménye alapján akarná megítélni, annak ítéletére a titkosan választó kerületek választási eredménye alaposan rácsófolna.

A választási bizottság

kedden reggel nyolc órakor

folytatta a szavazatok összeszámolását a városháza bizottsági és tanácsstermében. A munka most már gyors ütemben haladt előre és egymásután váltak ismeretessé a hátralévő urnák titkai is. Percről-percre bizonyosabbá vált, hogy a szavazatok megoszlásának aránya körülbelül ugyan az marad, mint amilyen vasárnap éjszaka, az első két próbaurna felbontása után volt. Az ellenzéki pártok döntő győzelmét aratnak a kormánypárt fölött, hogy a választási küzdelemben résztvevő pártok kivétel nélkül kapnak egy-egy mandátumot. A helyzeten az sem változtatott, hogy hétfőn azok az urnák kerültek sorra, amelyekből a *kormánypárt erős többséget remélt*, de amelyek

kinos meglepetést

okoztak az egységes párt számára. A balpárt és a szociáldemokrata párt ugyanis jelentékeny számú szavazatot kapott még azokban a körzetekben is, amelyekről nagyon keveset várt. Így például Röske, Szatymaz, a tanyai körzetek legnagyobb része, valamint számos belvárosi és alsóvárosi körzet távolról sem elégtételték ki a kormánypárti várakozásokat, ellenben többszáz nem remélt szá-

vazattal gyarapították úgy a balpárt, mint a szociáldemokrata párt választóinak táborát.

A déli órákban

következett be az első választási szenzáció, amikor a III. kerület hatodik körzetének urnáját bontották fel a tanácssteremben. Ez az urna a *zákányi kapitányság* választóinak szavazatát rejtette magában, hétszázötvenöt szavazatot, amelyből a *balpárt minimálisan 75 százalékot várt*, minthogy a *zákányiak* tulnyomó nagy többsége dr. Gerle Imrét vallja vezérének. A *zákányi* körzet szavazatszedő küldöttségének elnöke, *Lengyel István*, Alsótanya községi bírása volt, helyettes elnöke pedig *Szélpál Benő* kiskazda. *Lengyel István* Alsótanyán az egész választás alatt lelkes, de az eredmény szerint teljesen eredménytelen *agitációt fejtett ki a kormánypárt érdekében*.

Tizenkét órakor került sor

a zákányi urna

felbontására. Amikor a lepecsételt urnából kikerülő borítékba zárt szavazatokat megszámlálták, a bizottság tagjainak feltűnt, hogy

a borítékokról hiányzik szavazatszedő elnök névalírása mellől az a betűjelzés, amelynek alkalmazását a választási törvény kategorikusan előírja és amelynek egyeznie kell a borítékból kikerülő szavazócédula betűjelzésével.

A bizottság tagjai észleletüket bejelentették dr. *Skultéty István* választási főbiztosnak, aki azonnal elrendelte a szavazatok összeszámlálásának felfüggesztését.

A szavazatszámoló bizottság tagjai között ezután nagy vita támadt. Dr. *Bokor Pál* ügyvéd, a kormánypárt megbízottja indítványozta az összes *zákányi szavazatok érvénytelenítését* a választási törvény 85. szakasza értelmében. A törvénynek ez a szakasza úgy rendelkezik, hogy a szavazat érvénytelen, ha akár a borítékról, akár a szavazólapról hiányzik a betűjelzés, vagy ha a boríték és a szavazólap betűjelzése nem egyezik.

Dr. *Vajta Jenő*, a balpárt megbízottja tiltakozott a szavazatok érvénytelenítése ellen. Kifejtette, hogy a betűjelzés célja az volt, hogy a választók vissza ne élhessenek.

A szabálytalanságot ebben az esetben nem a választók, hanem a szavazatszedő küldöttség elnöke követte el, tehát az elnök mulasztása nem lehet ok arra, hogy a szavazókat büntessék meg a szavazatok megsemmisítésével.

Kérte tehát a szavazatok felbontását és érvényesítését.

A szociáldemokrata párt megbízottja csatlakozott a balpárti megbízott álláspontjához. *Skultéty István* táblai tanácselnök, választási főbiztos azonban úgy döntött, hogy

a zákányi szavazatokat, kivétel nélkül valamennyit érvénytelennek nyilvánította